

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: Člověk a příroda

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se.

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět zeměpis žáků ZŠ se vyučuje jako samostatný předmět v kmenových třídách:

v 6.,8. a 9. ročníku - 1 hodina týdně

v 7. ročníku - 2 hodiny týdně.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahu člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Učivo lze rozdělit do několika učebních celků a to: vesmír, kartografie, fyzická geografie, sociální geografie, regionální geografie se zaměřením na Evropu a Česko. Probírané učivo má přímou vazbu na předměty jako je dějepis, výchova k občanství a zdravotnímu životnímu stylu a přírodopis.

Vzdělávací obsah předmětu zeměpis se skládá z těchto oblastí: geografické informace, zdroje dat, kartografie topografie, přírodní obraz Země, regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí, Česká republika, terénní geografická výuka, praxe a aplikace

V rámci tohoto předmětu jsou naplňovány tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s možností vybírat a využívat vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojovat získané poznatky do širších celků.
- podporujeme schopnost, aby žák získané poznatky kriticky posuzoval, porovnával a formuloval závěr
- nabízíme možnost poznat cíl a smysl učení, mít pozitivní vztah k učení
- podporujeme vyhledávání, třídění a porovnávání informací
- klademe důraz na používání odborné terminologie
- ovládají využití počítačů a internetu v rámci výuky předmětu

Kompetence komunikativní

- podporujeme možnost, aby žák dokázal formulovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v ústním i písemném projevu
- učíme žáky naslouchat promluvám druhých, vhodně na ně reagují
- vyžadujeme, aby žáci v komunikaci mezi sebou a učitelem dbali na dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- podporujeme schopnost diskuse na dané téma, obhajování jejich názorů a postojů, odborné argumentace

Kompetence k řešení problému

- podporujeme schopnost pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- zařazujeme možnost, aby žák myslel kriticky a byl schopen hájit svá rozhodnutí
- nabízíme možnost, aby žák dokázal vyhledat a kombinovat informace z různých informačních zdrojů
- vedeme k využívání metody, při kterých samostatně docházejí k řešením a závěrům
- předkládáme možnost pracovat s chybou
- potřeba klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

Kompetence sociální a personální

- podporujeme práci ve skupinách na základě vytvořených pravidel, žáci si pomáhají, jsou schopni o pomoc požádat,
- vytváříme, aby žáci měli pocit zodpovědnosti za své jednání, nabízíme možnost žáků podílet se na vytváření kritérií hodnocení svých výsledků

Kompetence občanské

- podporujeme respektování názoru druhých a uvědomování si svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- nabízíme možnosti dokázat se rozhodovat zodpovědně dle dané situace chápat základní enviromentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí.
- vedeme žáky k respektování pravidel slušného chování, k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence digitální

- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- učíme žáky využívat digitální technologie k usnadnění, zefektivnění a zkvalitnění výsledků své práce
- vedeme žáky k vytváření a upravování digitálního obsahu a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků

Předmětem se prolínají průřezová témata:

EV – Ekosystémy

Kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).

Moře (druhov odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštn prales (porovnání, druhov rozmanitost, ohrožování, globln význam a význam pro nás).

Vodní zdroje (lidské aktivity spojen s vodnm hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii)

Lidské sdlo – msto – vesnice (umel ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místn podmínky).

EV – Základní podmínky života

Přírodní zdroje (zdroje surovinov a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodařn s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívan přírodních zdrojů v okolí).

EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství

Doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace)

Průmysl a životní prostředí (prmyslov revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovvan materiály a jejich působění, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržiteln rozvoj společnsti).

Odpady a hospodařn s odpady (odpady a proda, principy a způsoby hospodařn s odpady, druhotn suroviny)

Změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy)

Ochrana prody a kulturních památek (význam ochrany prody a kulturních památek, prvn řešení u nás, v EU a ve světě, pklady z okolí, zásada pedbžn opatrnosti, ochrana prody p masových sportovních akcích – zásady MOV).

Dlouhodob programy zamřen k růstu ekologického vdom veřejnsti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).

EV – Vztah člověka k prostředí

Naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívan a řešení odpadového hospodářství, proda a kultura obce a její ochrana, zajišřování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevldn organizace, lidé). Náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí).

Nerovnoměrnost života na Zemi (rozdln podmínky prostředí a rozdln společenský vývoj na Zemi, pčiny a důsledky zvyšování rozdl globalizace a principy udržiteln rozvoje, pklady jejich uplatňování ve světě, u nás).

Aktuln (lokln) ekologický problém (pklad problému, jeho pčina, důsledky, souvislosti, mořnsti a způsoby řešení, hodnocn, vlastn názor, jeho zdůvodňování a prezentace).

EGS – Objevujeme Evropu a svět

Naše vlast a Evropa, evropské krajiny, Evropa a svět, mezinrodn setkvan

EGS – Evropa a svět nás zajímá – naši soused v Evropě, život dt v jiných zemích

MKV- Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzjemn rovnost, postaven nrodnostnch menšin, základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v České a Evropské společnsti, rzn způsoby života, odlišn myšlení a vnímání světa, projevy rasov nesnášenlivost – jejich rozpoznvan a důvody vzniku.